

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/524
KARAR NO : 2021/179
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu uyarınca, davacının bakmakta oldu u hayvanlar hakkında bakımlarını ihmal etti i nedeniyle alınan el koyma ve koruma kararının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : F.Ç.
Vekili : Av. S.A.
Davalı : Antalya Valili i
Vekili :Av. M.G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Antalya/Muratpa a Kaymakamlı 1 İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlü ünün 09/04/2012 tarih ve 4 sayılı kararı ile, davacının 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 14. maddesi (a) bendi uyarınca 406 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ve aynı Kanun'un 24. maddesi uyarınca hayvan bulundurmasının yasaklanmasına, mevcut hayvanlarına el konularak Belediye tarafından koruma altına alınmasına karar verilmi ;

2. Antalya li l Hayvanları Koruma Kurulunun 10/04/2012 tarih ve 26 sayılı kararı ile, Türkiye Hayvanları Koruma Derne i Antalya übesi ile, Antalya Dostları Derne inin ikayetleri üzerine ola anüstü kurul toplantısı yapıldı ı belirtilerek, davacıya ait 230 kadar hayvanın açlık ve sefalet içerisinde oldu u, çevreye insan ve hayvan sa lı ı açısından zarar verdi i, bakım ve beslenme artlarının kötü oldu u, kanalizasyon sistemi olmadı ı, bahse konu yerin yerle im yeri içerisinde oldu u ve sahanın sulu mutlak tarım arazisi olması sebebi ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 13. maddesi gere i bu ekilde kullanımının uygun olmadı ı, çevreye tüy ve parazit saçıldı ı, ayrıca davacının beyanından anla ıldı ı kadarıyla baktı ı hayvanların sahipsiz hayvan oldu u ve kendisinin bakmakta zorlandı ı belirtilerek, bir komisyon olu turularak, komisyon aracılı ı ile yerinde inceleme yapılıp, Komisyon Kararının Muratpa a Kaymakamlı na bildirilerek, Kaymakamlı nın el koyması ile Büyük ehir Belediyesinin sorumlulu unda Merkez İlçe Belediyeleri ile birlikte barınaktaki hayvanların Belediye bakım evlerine nakillerinin yapılarak sa lık kontrollerinin yapılması, sahiplendirilmesi, rehabilite edilmesi ve di er i lemlerin yapılmasına karar verilmi tir.

3. Davacı vekili, 10/04/2012 tarih ve 26 sayılı kararın iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tir.

II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C

A. dari Yargıda

4. Antalya 2. dare Mahkemesi, davanın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermi tir.

5. Davacı vekilinin kararı temyiz etmesi üzerine, Danıştay Onuncu Dairesi 01/10/2018 tarihli ve E.2014/1629, K.2018/2840 sayılı kararı ile, hükmün onanmasına karar vermiştir.

6. Davacı vekili tarafından yapılan karar düzeltme talebi, Danıştay Onuncu Dairesinin 29/04/2019 tarihli ve E.2019/975, K.2019/3397 sayılı kararı ile, Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler karılında uygulanacak olan idarî yaptırımların, idari para cezası ve idari tedbirler oldu u, idari tedbirlerin de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan idari tedbirler olarak ifade edildi i dikkate alındı ında, kanun yoluna ilikin 27. maddenin birinci fıkrasının tüm idari tedbirleri kapsadı ı sonucuna varıldı ı, 5199 sayılı Kanun'da, bu Kanun uyarınca verilen idari yaptırım kararlarına karşı itiraz ve dava yolunun gösterilmedi i, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun genel hükümleri gereince, 5199 sayılı Kanun ve anılan Yönetmelik kapsamında verilen idari yaptırımlara karşı sulh ceza mahkemesine başvurulmasının gerekti i, davacının kontrollü hayvan olarak koruyuculuğunu üstlendi i 230 kadar hayvana el konması ve baka yere nakledilmesine ilikin idari yaptırımın, idari tedbir niteliinde oldu u hususunda duraksama bulunmadı ı, söz konusu idari yaptırımın, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde sözü edilen ilgili kanunlarda yer alan tedbirler kapsamında oldu u, 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesi ve 27. maddesinin sekizinci fıkrası kapsamına giren idari i'lemlerden de olmadı ının anlaşıldı ı, bu nedenlerle davanın sulh ceza hakimliğinde görülmesi gerekti i belirtilerek, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, idinin esasının incelenmesi suretiyle davanın reddi yolunda verilen idare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadı ı gerekçesiyle kabul edilmiştir, Antalya 2. idare Mahkemesinin 25/10/2013 tarihli ve E.2012/1086, K.2013/1158 sayılı kararının bozulmasına karar verilmiştir.

7. **Antalya 2. idare Mahkemesi 23/10/2019 tarihli ve E.2019/1039, K.2019/924 sayılı kararı** ile, bozma kararında anlatılan hususlar tekrar edilerek, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir, itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

8. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

B. Adli Yargıda

9. **Antalya 6. Sulh Ceza Hâkimliği 05/05/2020 tarihli ve D. No.2020/256 sayılı kararı** ile, Kabahatler Kanunu kapsamında idari tedbirlerden bahsedilebilmesi için öncelikle ortada bir kabahat fiilinin bulunması gerekti i, davacı hakkında bir kabahat fiili iddiasının dahi bulunmadı ı, iptali istenen kurul kararının idari i'lem niteliinde oldu u, bu sebeple 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19 ve 27/8 maddeleri gereince başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle başvurunun görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle başvurunun görev nedeniyle reddine karar vermiştir, ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar vermiştir, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

10. Uyuşmazlık Mahkemesi Bakanlıkça, 2247 sayılı Kanun'un 16. ve 21. maddelerine göre Danıştay Bakanlıkça ile Yargıtay Cumhuriyet Bakanlıkçasının yazılı düğünçesi istenmiştir.

III. BA SAVCILIK DÜğÜNÇESİ

A. Danıştay Bakanlıkçasının Yazılı Düğünçesi

11. 26/10/2020 tarihli ve E.2020/103 sayı ile, 5199 sayılı Kanun'un 15. ve 16. maddeleri, Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeli i'nin 42. ve 50. maddeleri ile 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesi birlikte de erlendirildi inde, idareye idari para cezası uygulama yetkisi dı ında, bulundurulan hayvanların bakımının ciddi ekilde ihmal edildi i ya da onlara a rı, acı veya zarar verildi inin tespiti halinde el koyma ve di er bir idari tedbir olarak, hayvanların yeniden sahiplendirilmesi veya koruma altına alınmasına yönelik uygulama yetkisinin tanındı ı, idari tedbirlerin ise Kabahatler Kanunu kapsamında, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler olarak düzenlendi i, bu durumda Belediye bakım evlerine nakillerinin sa lanması, sa lık kontrollerinin yapılması, sahiplendirilmesi, rehabilite edilmesine yönelik olarak hayvanlara el koyma eklinde gerçekleştirilen uygulamanın, Kabahatler Kanunu kapsamında bir yaptırım oldu u sonucuna varıldı ı açıklanarak, uyu mazlı ın çözümünün adli yargı yerine ait oldu u yönünde dü ünçe vermi tir.

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının Yazılı Dü ünçesi

12. 12/02/2021 tarih ve YY-2020/112057 sayı ile, uyu mazlık konusu kararın 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde tanımlanan idari para cezası veya idari tedbir niteli inde olmadı ı, söz konusu karara konu i lemin 5199 sayılı Kanun ve ba ka kanunlarda sayılan idari tedbirler arasında da olmadı ı, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen *di er tedbirlerin ilgili kanunlarda yer almasının gerekti i*, yönetmelikte yer aldı ı belirtilen söz konusu tedbirlerin herhangi bir kanunda sayılmaması nedeniyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen *di er tedbirler* arasında kabul edilemeyece i, bu sebeple uyu mazlı a konu i lemin 5326 sayılı Kanun kapsamında de erlendirilmesinin mümkün olmadı ı, i lemin idarece re'sen ve tek taraflı olarak tesis edilen i lemlerden olması sebebiyle, davanın idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davası kapsamında çözümünün idari yargı yerine ait oldu u sonucuna varıldı ı yönünde dü ünçe vermi tir.

IV. LG L HUKUK

13. 5199 sayılı Kanun'un "Amaç" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı; hayvanların rahat ya amlarını ve hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini temin etmek, hayvanların acı, ıstırap ve eziyet çekmelerine kar ı en iyi ekilde korunmalarını, her türlü ma duriyetlerinin önlenmesini sa lamaktır."

14. "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"Bu Kanun, amaç maddesi do rultusunda yapılacak düzenlemeleri, alınacak önlemleri, sa lanacak e güdümü, denetim, sınırlama ve yükümlülükler ile tâbi olunacak cezaî hükümleri kapsar."

15. "Yasaklar" ba lıklı 14. maddesi öyledir:

"Hayvanlarla ilgili yasaklar unlardır:

a) Hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, acımasız ve zalimce i lem yapmak, dövme, aç ve susuz bırakmak, a ırı so u a ve sıca a maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, fiziksel ve psikolojik acı çektirmek.

b) Hayvanları, gücünü a tı ı açıkça görülen fiillere zorlamak.

c) Hayvan bakımı e itimi almamı ki ilerce ev ve süs hayvanı satmak.

d) Ev ve süs hayvanlarını onaltı ya ından küçüklere satmak.

e) Hayvanların kesin olarak öldü ü anla lmadan, vücutlarına müdahalelerde bulunmak.

f) Kesim hayvanları ve 4915 sayılı Kanun çerçevesinde avlanmasına ve özel üretim çiftliklerinde kesim hayvanı olarak üretimine izin verilen av hayvanları ile ticarete konu yabancı hayvanlar dı ndaki hayvanları, et ihtiyacı amacıyla kesip ya da öldürüp piyasaya sürmek.

g) Kesim için yeti tirilmi hayvanlar dı ndaki hayvanları ödül, ikramiye ya da prim olarak da ıtmak.

h) Tıbbî gerekçeler hariç hayvanlara ya da onların ana karnundaki yavrularına veya havyar üretimi hariç yumurtalarına zarar verebilecek sunî müdahaleler yapmak, yabancı maddeler vermek.

ı) Hayvanları hasta, gebelik süresinin 2/3'ünü tamamlamı gebe ve yeni ana iken çalı tırmak, uygun olmayan ko ullarda barındırmak.

j) Hayvanlarla cinsel ili kide bulunmak, i kence yapmak.

k) Sa lık nedenleri ile gerekli olmadıkça bir hayvana zor kullanarak yem yedirmek, acı, ıstrap ya da zarar veren yiyecekler ile alkollü içki, sigara, uyu turucu ve bunun gibi ba ımlılık yapan yiyecek veya içecekler vermek.”

16. “ l hayvanları koruma kurulu” ba lıklı 15. maddesi öyledir:

“Her ilde il hayvanları koruma kurulu, valinin ba kanlı nda, sadece hayvanların korunması ve mevcut sorunlar ile çözümlerine yönelik olmak üzere toplanır.

Bu toplantılara;

a) Büyük ehir belediyesi olan illerde büyük ehir belediye ba kanları, büyük ehire ba lı ilçe belediye ba kanları, büyük ehir olmayan illerde belediye ba kanları,

b) l çevre ve orman müdürü,

c) l tarım müdürü,

d) l sa lık müdürü,

e) l millî e itim müdürü,

f) l müftüsü,

g) Belediyelerin veteriner i leri müdürü,

h) Veteriner fakülteleri olan yerlerde fakülte temsilcisi,

ı) Münhasıran hayvanları koruma ile ilgili faaliyet gösteren gönüllü kurulu lardan valilik takdiri ile seçilecek en çok iki temsilci,

j) l veya bölge veteriner hekimler odasından bir temsilci,

Katılır.

Kurul ba kanı gerekli gördü ü durumlarda konuyla ilgili olarak di er kurum ve kurulu lardan yetkili isteyebilir.

l hayvan koruma kurulu sekretaryasını, il çevre ve orman müdürlü ü yürütür. Kurul, çalı malarının sonucunu, önemli politika, strateji, uygulama, inceleme ve görü leri Bakanlı a bildirir. llerde temsilcili i bulunmayan kurulu var ise il hayvan koruma kurulları di er üyelerden olu ur. Kurul, kurul ba kanı tarafından toplantıya ça rılır.

l hayvan koruma kurulunun çalı ma esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”;

17. “ l hayvanları koruma kurulunun görevleri” ba lıklı 16. maddesi öyledir:

“Hayvanları koruma kurulu münhasıran hayvanların korunması, sorunların tespiti ve çözümlerini karara ba lamak üzere; av ve yaban hayvanlarının ve ya ama alanlarının korunması ve avcılı ın düzenlenmesi hususlarında alınmı olan Merkez Av Komisyonu kararlarını göz önünde bulundurarak;

- a) Hayvanların korunması ve kullanılmasında onların yasal temsilcileri niteliğinde bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek,
- b) İl sınırları içinde hayvanların korunmasına ilişkin sorunları belirleyip, koruma sorunlarının çözüm tekliflerini içeren yıllık, beş yıllık ve on yıllık plân ve projeler yapmak, yıllık hedef raporları hazırlayıp Bakanlığın uygun görüşüne sunmak, Bakanlığın olumlu görüşünü alarak hayvanların korunması amacıyla her türlü önlemi almak,
- c) Hazırlanan uygulama programlarının uygulanmasını sağlamak ve sonuçları Bakanlığa bilgi vermek,
- d) Hayvanların korunması ile ilgili olarak çeşitli kurumlara ve kuruluşlara ilişkin düzeyindeki faaliyetlerini izlemek, yönlendirmek ve bu konuda gerekli tedbirleri sağlamak,
- e) İdare kurulacak olan hayvan bakımevleri ve hayvan hastanelerini desteklemek, geliştirmek ve gerekli önlemleri almak,
- f) Yerel hayvan koruma gönüllülerinin müracaatlarını değerlendirmek,
- g) Hayvan sevgisi, korunması ve yetiştirilmesi ile ilgili eğitim faaliyetleri düzenlemek,
- j) Bu Kanuna göre çıkarılacak mevzuatla verilecek görevleri yapmak, bunları yerine getirmekle yükümlüdür.”;

18. “Denetim” başlıklı 17. maddesi şöyledir:

“Bu Kanun hükümlerine uyulup uyulmadığını denetleme yetkisi Bakanlığa aittir. Gerektiğinde bu yetki Bakanlıkça mahallin en büyük mülkî amirine yetki devri suretiyle devredilebilir.

Denetim elemanlarının nitelikleri ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile kayıt ve izleme sistemi kurma, bildirim yükümlülüğü ile bunları verecekler hakkındaki usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yerel yönetimler, ev ve süs hayvanları ile sahihsiz hayvanların kayıt altına alınması ile ilgili işlemleri yapmakla yükümlüdürler.”

19. “Koruma altına alma” başlıklı 24. maddesi şöyledir:

“Bu Kanunun hayvanları korumaya yönelik hükümlerine aykırı hareket eden ve bu suretle bulundurdurduğu hayvanların bakımını ciddi şekilde ihmal eden ya da onlara acı, zarar veren kişilerin denetimle yetkili merci tarafından hayvan bulundurması yasaklanır ve hayvanlarına el konulur. Söz konusu hayvan yeniden sahiplendirilir ya da koruma altına alınır.”

20. “Darî para cezaları” başlıklı 28. maddesi şöyledir:

“Bu Kanun hükümlerine aykırı davranışlara ilişkin cezalar verilir:

(.....)

k) 14 üncü maddenin (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (ı), (j) ve (k) bentlerine aykırı davranışlara üçyüz Türk Lirası; (f) ve (l) bentlerine aykırı davranışlara hayvan bakımına üçbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kesilmi ve canlı hayvanlara elkonulur.

(.....)

21. 12/05/2006 tarihli ve 26166 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren *Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliğinin* “El koyma” başlıklı 50. maddesi de şöyledir:

“ (1) Denetim sonunda; 5199 sayılı Kanuna aykırı hareket eden ve bu suretle bulundurdu u hayvanların bakımını ciddi ekilde ihmal etti i ya da onlara a rı, acı veya zarar verdi i denetim elemanlarınca tespit edilen ki ilerinin hayvanlarına, denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci tarafından el konulur. Denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci, yerel yönetimlerle i birli i yaparak söz konusu hayvanların yeniden sahiplendirilmesini ya da koruma altına alınmasını sa lar.”

22. 5199 sayılı Kanun’da davacının i ledi i ileri sürülen kabahate ili kin idari yaptırımlar düzenlenmi , ancak bu idari yaptırımlara kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

23. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun’un 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) dari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

24. Anılan Kanun’un birinci maddesi öyledir:

“Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sa lı ı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

a) Kabahatlere ili kin genel ilkeler,

b) Kabahatler kar ılı nda uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları,

c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,

d) dari yaptırıma ili kin kararlara kar ı kanun yolu,

e) dari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ili kin esaslar,

Belirlenmi ve çe itli kabahatler tanımlanmı tir.”

25. Kanun'un ikinci kısmında yer alan 32. ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dı nda kalan çe itli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımlar öngörölmü tür.

26. Aynı Kanun’un 2. maddesinde, “kabahat” deyiminden, kanunun kar ılı nda idari yaptırım uygulanmasını öngördü ü haksızlı ın anla ılaca ı; “Kanunilik lkesi” ba lıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; “Hangi fiillerin kabahat olu turdu u, kanunda açıkça tanımlanabilece i gibi; kanunun kapsam ve ko ulları bakımından belirledi i çerçeve hükmün içeri i, idarenin genel ve düzenleyici i lemleriyle de doldurulabilir.” hükmü, ikinci fıkrasında da “Kabahat kar ılı ı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.” hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat olu turdu unun kanunda açıkça tanımlanabilece i hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici i lemleriyle tanımlama yapabilece inin belirtildi i, ayrıca i lenen bir kabahatin kar ılı ı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebilece inin de ifade edilmi oldu u; 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirler den ibaret bulundu u; idari tedbirlerin de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u belirtilmi tir.

27. Kanun'un "Ba vuru yolu" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

28. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildi i üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle verilmi ve kesinle mi bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip oldu u seçenekler ile verdi i karar bakımından bir de erlendirme yapılması gerekmektedir.

29. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyu mazlı ının bulundu unun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinle mi olması gerekir. Bu uyu mazlı ın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir.*" hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinle mi görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinle mesi halinde, olumsuz görev uyu mazlı ı do mu olacak; hukuk alanında do mu bulunan bu uyu mazlı ın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

30. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinle mi görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye ba layan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli oldu u kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurur ve elindeki i in incelenmesini Uyu mazlık Mahkemesinin karar vermesine de in erteler*" hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait oldu unu belirten gerekçeli bir karar ile do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana ına sahiptir. u kadar ki, ba vuru kararının, görev konusunda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmesine de in i in incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

31. Kanun koyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyu mazlı ı do ması halinde her iki yargı merciince i ten el çekilmi oldu undan ba vurma iradesini davanın taraflarına bırakmı iken, bu yönetime nazaran daha kısa zamanda çözüme ula ılmasını amaçladı ı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, i ten el çekmeden do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana ını tanımı tır.

32. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemi ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmi tir.

33. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yonteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca ba vuruda bulunulmadı ı gözetilerek, Sulh Ceza Hakimli ince re'sen yapılan ba vurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında oldu unun kabulü ile Uyu mazlık Mahkemesinin önüne gelmi bulunan görev uyu mazlı mın çözüme kavu turulması, gerek dava ekonomisine gerek Uyu mazlık Mahkemesinin kurulu amacına uygun olaca ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

34. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

35. Davanın, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu uyarınca, davacının bakmakta oldu u hayvanlar hakkında bakımlarını ihmal etti i nedeniyle alınan el koyma ve koruma kararının iptal edilmesi istemiyle açıldı ı anla ılmı tır.

36. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

37. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

38. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

39. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

40. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen el koyma ve koruma kararının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 5199 sayılı Kanun'da idari para cezasına ve idari tedbirlere itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anla ılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari yaptırım kararına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

41. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Antalya 6. Sulh Ceza Hâkimli ince 2247 sayılı Kanun'un 19. madde kapsamında yapıldı ı kabul edilen 05/05/2020 tarihli ve D. No.2020/256 sayılı ba vurunun reddi ile verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDU UNA,

B. Antalya 6. Sulh Ceza Hâkimli ince 2247 sayılı Kanun'un 19. madde kapsamında yapıldı ı kabul edilen 05/05/2020 tarihli ve D. No.2020/256 sayılı BA VURUNUN REDDİ ile verilen GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLİ OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN